

Heemkundekring "Sint Achten op Boeckel"

De geschiedenis van de Kluis.

Uitgave bij gelegenheid van 150jaar psychiatrie.

Publicatie "Raapseltje" nummer 1

Augustus 1982

Hoe Gemert Daniël de Brouwer naar Boekel treitert.....

De grondslag voor Huize Padua en de Oude Kluis werd gelegd op 7 februari 1674. Op die dag werd Daniël de Brouwer in Hoogeloon geboren. Van zijn komaf en jeugd is helemaal niets bekend. Pas op 22-jarige leeftijd laat hij iets van zich horen. Hij legt dan de gelofte af van de Derde Orde van de Heilig Franciscus van Assisië. In 1701 wordt hij koster in de kapel van Onze Lieve Vrouw ter Eik in Meerveldhoven. Hij woont dan in Zeelst. In 1702 trekt Petrus Tuerlings (ook wel geschreven als Tullinx) uit Tilburg bij hem in en later in 1715 Petrus Moeskops uit Eindhoven. Zij vormen een driemans-gemeenschap en dat wordt zelfs vastgelegd bij notaris W. van de Hurck in Eindhoven. In een acte van 22 Fabrij 1715 vermaakt het drietal "henne tijdelijcke goederen" aan "malcanderen" of de "lancxtlevende van hen drije". De kluizenaars, zoals ze in de volksmond genoemd worden, bezoeken veel genadeoorden van Onze Lieve Vrouw, waaronder de kapel in Handel. Daar ontmoeten zij de rector van de kapel, Bartholomeus Luyten, een priester van de Duitse Orde. Die ziet wel iets in het drietal en vraagt hen het kosterschap van de kapel op zich te nemen. Als opvolgers van een zekere br. Hogardus, die bij de kapel leefde als koster en kluizenaar. In 1722 komen zij naar Handel en trekken in een oud, vervallen huis- je, de "Hanenkamp" (vlak bij de kerk). Op 1 januari 1723 tekent rector Luyten de "conditien capelle Handel als custer". Daarin wordt het volgende loon afgesproken: "Sullen sij volgens out gebruik genieten voor hun jaerlijcks gehalt twintigh guldens". Om in hun levensonderhoud te voorzien, bedrijven zij landbouw in de tuin bij het huis. Enige jaren later moeten zij begonnen zijn met het geven van onderwijs. Omdat in Holland na de godsdienstvrijheid, vastgelegd in de vrede van Westfalen in 1648, het protestants onderwijs het katholieke heeft verdrongen, komen al spoedig ook kinderen uit de "Staten van Holland" naar Handel om daar katholiek onderwijs te krijgen. Dat trekt de aandacht. Gemert behoort dan tot het gebied van de Duitse Orde. "Landscommandeur" is kardinaal Damianus Hugo von Schonbom en deze roept Daniël de Brouwer op het matje. Heeft iemand geklaagd? Hoe het ook zij, de kardinaal is na verhoor zeer tevreden over het werk van de broeders en laat hen officieel weten dat ze "zonder correctie of verbod verder kunnen timmeren en gerust wonen". Dat timmeren slaat op de bouwplannen van de broeders. De "Hanenkamp" is te klein geworden voor de inwonende leerlingen. In maart 1723 kopen de broeders een stuk grond van "Hoeve Strijbosch" (thans Pater Petrusstraat 2) en in 1734 wordt de eerste steen gelegd voor "Bloemendaal" (thans Pastoor Castelijnsstraat 33). Als zij dit nieuwe onderkomen betrekken, sluiten zij op 20-4-1736 een nieuw broederschapcontract. In dit contract wordt alles opnieuw vermaakt aan de "langhstlevende" maar er wordt dan ook rekening mee gehouden met diens overlijden. Dan moet alles naar de "Broeders van Turnhout" (die op dezelfde manier leefden als Daniël en zijn gezellen en die zij waarschijnlijk op een van hun bedevaarten hebben leren kennen en "soo daer geen meer en sijn, aen de arme tafel

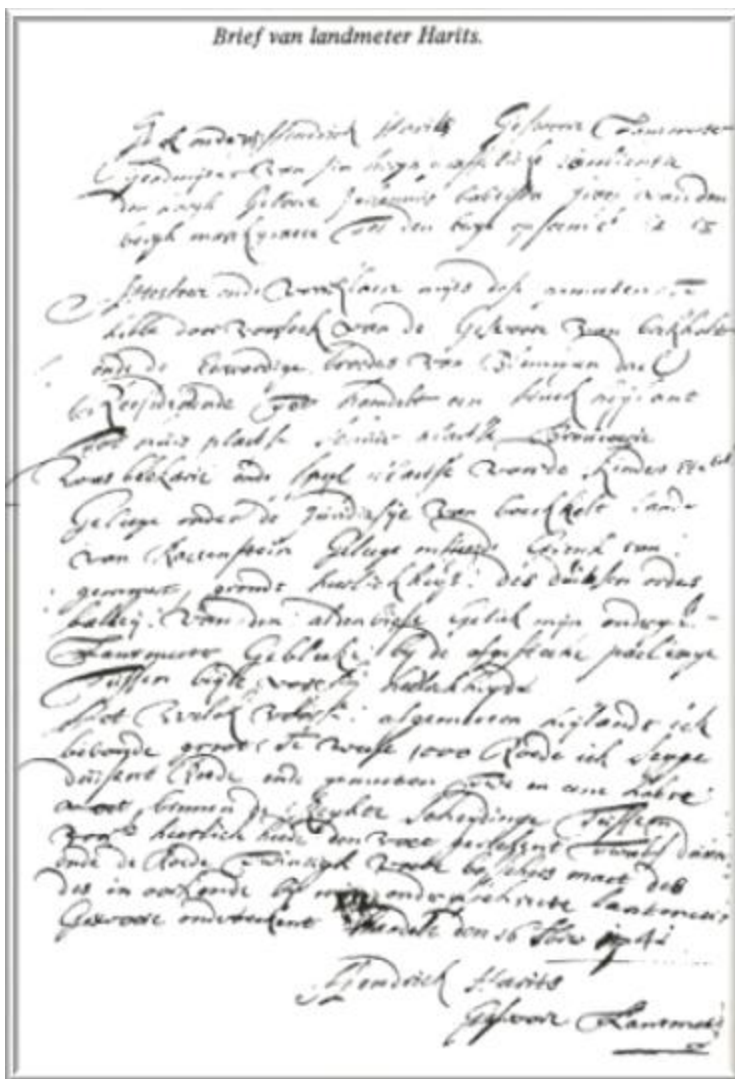
der vrije neutrale gronthoorlijkheit Gemert". Uit de ondertekening blijkt dat er dan vijf broeders zijn. En die uitbreiding in aantal brengt blijkbaar ook een uitbreiding van de werkzaamheden mee: er komt een hostiebakkerij, een waskaarsen-smelterij en een brouwerij. Dat laatste wekt de woede van de Gemertse brouwers. Die proberen de broeders kwijt te raken, door de "Landscommandeur van de commanderij Gemert" te herinneren aan een afspraak uit 1662 tussen de Staten van Holland en de Duitse Orde dat zich in Gemert geen "ordesgeestelijken" mogen vestigen en onderwijs geven. Op verzoek van de brouwers sturen president en schepenen van Gemert op 7-2-1741 een brief aan de "landscommandeur" dat zich de laatste tijd te Handel enige personen in gemeenschap hebben gevestigd, genaamd de kluzenaars, met een uniform monarchaal habijt, wat aanleiding kan geven tot zeer kwade gevolgen". Volgens de brief moet dat "met efficacste middelen, al! was het met den starcken arm behoorden tegengegaen te worden", De landscommandeur is door het eerdere verhoor van Daniël de Brouwer echter op de hoogte en weet dat de kluzenaars geen kerkelijk goedgekeurde orde zijn. Hij schrijft dan ook aan de schepenen dat hij "hun valse voorwendzelen" doorziet en er niets meer van wil

Toch hebben de broeders dan al besloten te vertrekken. Misschien zijn er nog andere vervelende voorvallen geweest. Of is het alleen dat zij in de katholieke "vrije heerlijkheid Ravestein" meer godsdienstvrijheid en rust hopen te vinden. Vast staat dat zij dan al een brief aan Karel Philips, keurvorst van Palt, hebben geschreven om te vragen zich in het land van Ravestein, in Boekel, te mogen vestigen. Want op 12-1-1741 laat Caerel Philip weten dat de broeders:

"eenige akker en heij mogen aenkopen, alsmede aldaer de jonge kinderen in de ware religie, goede seeden en manieren en sudien mogen onderwijzen". In een toelichting aan beambten in Ravestein (22-7-1741) wordt bepaald dat de broeders zich slechts "ten getalle van twaelr' mogen vestiegleenn" en een woning moeten bouwen, "ter eeren van de twaelf apostelen.

Vestiging in Boekel.

Daniël de Brouwer, die dan al 68 is, begint opnieuw in Boekel. Hij koopt 1000 roeden en 2,5 voet heidegrond voor 250 gulden in het gehucht De Logt. Eigenlijk mag Boekel de Gemertse treiteraars en afgunst dankbaar zijn want daardoor kreeg Boekel later een grote inrichting als Huize Padua op zijn grondgebied. Voor de broeders is er een probleem met de grond: dwars door de weg loopt een steeg, die een verbinding vormt naar Zeeland. Deze oude weg heet "Ruiterssteeg" naar aanleiding van een visioen waar op die weg militairen te paard, ruiters, werden gezien. Om het voortdurende geloop over hun grond tegen te gaan, leggen de broeders een nieuwe weg aan. Wie schetst daarom de verbazing van de bewoners van de Logt als tijdens de Franse revolutie Franse ruiters over de oude Ruiterssteeg naar Zeeland trekken, omdat die Ruiterssteeg nog op hun kaarten staat. Het visioen is dus toch uitgekomen, ondanks het feit dat intussen de weg verlegd was! De pastoor van Boekel, Waltherus Wijnants, legt in 1742 de eerste steen voor het derde broederhuis, dat de broeders bouwen en dat de naam "Padua" krijgt. Nog datzelfde jaar wordt Padua betrokken. Het is nog groter dan Bloemendaal en bevat naast de school, de brouwerij, de wasblekerij ook nog een "waschhuis". In hun nieuwe huis willen de broeders ook een nieuw broederschapcontract. Op 23 april 1743 besluiten de broeders (het zijn er intussen negen) Daniël de Brouwer voor het leven tot overste te kiezen. Na zijn dood zal er om de drie jaar een verkiezing van een overste plaats vinden en bij geschillen beslist de gardiaan van de Minderbroeders Recolletten in Megen. De overste krijgt de macht een broeder bij "onbehoorlijk gedrag" aan de algemene vergadering tot schorsing voor te dragen. In de acte wordt bepaald dat de geschorste "25 gulden een wereldlijk kleed meekrijgt en daarmee "voor het leven" genoeg moet nemen. Er worden twee inspecteurs voor de boekhouding benoemd, de eerder genoemde gardiaan uit Megen en rector Luyten uit Handel. Twee jaar later overlijdt de stichter Daniël de Brouwer op 25 juli 1745. Tot opvolger wordt gekozen Johannes Naalden uit Prinsenhage. Onder zijn bestuur wordt een groot stuk heidegrond ontgonnen tot bouwen weiland. Maar het is vooral onder de derde overste Petrus Kooymans (1763-1778) dat er sprake is van een uitgroei.

In 1765 komt het tot een niet zo aardige botsing met het dorpsbestuur van Boekel. Toen overste Kooymans de 250 gulden kwam aflossen, die de broeders tegen 3,5 procent rente van het bestuur hadden geleend bij aankoop van de grond voor Padua, vroeg de dorpsraad of het terrein niet te ruim bemeten was. Had de pastoor, W. Wijnants, tegen de landmeter niet gezegd: "Gij moet hier niet scherp meten, het en komt hier niet op aan, het is voor de broeders". Landmeter H. Haerits bevestigt echter schriftelijk dat hij zeer nauwkeurig zijn werk heeft gedaan. Boekel zal ook wel met een schuin oog hebben gekeken naar de vele grondaankopen van Padua, dat zich zo uitbreidt dat omstreeks 1774 een verdieping op De Kluis gezet wordt om de ongeveer vijftig kostschoolkinderen onder te brengen. Onder broeder overste van Eijndhoven leggen de broeders voor het eerst hun professie in de kluis af en niet in het Franciscaner klooster te Megen, zoals voorheen. Op 15-5-1786 zijn het weer Gemertenaren, die de broeders het leven

zuur willen maken. In een brief aan de scheepenen proberen Padua te hinderen bij de aankoop van grond, "omdat de broeders verjaagd zijn". Van Eijndhoven volstaat met een verwijzing naar de eerdere uitspraak van Kardinaal Damianus Hugo.

Ruzie onder de Broeders.

Onder het bestuur van Lambertus Beelen komt het tot een crisis. Sommige broeders klagen over het beheer van hun goederen, dat toch zo uitvoerig is geregeld bij contract van 1752. Zij beklagen zich bij de vicaris-generaal van het bisdom Luik, (het land van Ravestein viel toen onder het bisdom Luik om het verre van de protestantse Staten van Holland te houden). De bisschop van Luik, kardinaal Johannes Theodorus van Beijeren stuurt de landdeken van Ravestein Aloysius van Willigen en de Prior van de Kruisheren in Uden op onderzoek uit. Intussen beveelt hij de broeders J .Naalden als overste te blijven erkennen en hem "de acte van oprichting en de regels" op te sturen. Op 8-11-1757 noemt hij in een brief de acht broeders in Padua de "Congregatie van Padua" . Al stelt hij in dezelfde brief vast dat de broeders slechts over een "burgerlijk contract" beschikken. Hij verscherpt de regels: de overste om de drie jaar gekozen, moet onherroepelijk gehoorzaamd worden en door hem opgelegde straffen aanvaard. Verder wordt omgang met verdachte vrouwenpersonen "verboden", evenals roken in het openbaar en bezoek aan de herberg. Stilzwijgen is geboden "zoveel als het kan". Als toezichthouder wordt Aloysius van Willigen benoemd. (Deze Jezuiet zou een grote bijdrage aan de annalen van de broeders hebben geleverd, twee enorme boekwerken, met de hand geschreven, waaruit hier geciteerd wordt.) Deze regels blijven honderd jaar van kracht, tot het jaar 1862 Op 23 juni 1766 overlijdt broeder Johan van

Noord, die 33 jaar "de schoolmeester" op Padua is geweest. Beroemde leerlingen van de kost school Padua zijn A.E. Borret, de latere apostolisch vicaris van de districten Ravestein en Megen en mr. J. van Hooff, die burgemeester van Eindhoven en minister van Justitie wordt.

Dieptepunt onder de Franse overheersing.

De Franse overheersing (1810-1813) breekt een bloeitijd af. Alle onroerende kloostergoederen worden door de Fransen geconfisceerd en worden zo staats eigendom. Het wordt kloosters verboden nog novicen aan te nemen. Door de inkwartiering van Franse militairen en vordering van levensmiddelen verarmt Padua. De brouwerij sluit, de koperen ketel wordt verkocht. (Alleen de uitgesleten trappen naar de kelder herinneren nog aan deze schuimende tijd). Als de overheid naar de inkomsten informeert, zeggen de broeders alleen inkomsten te hebben uit boomkwekerij en groentetuin. Zij geven f 600,- inkomsten op en als "jaarlijkse vertering f 740,-. Als op 13 maart 1813 broeder L. van den Hurk de congregatie verlaat zijn er maar twee overblijvende: broeder-overste Antonius (Nic. van Gerwen uit Boekel, de eerste die een kloosternaam aanneemt) en J. Joosten, een man die niet eens zijn naam kan schrijven. Het einde lijkt nabij. Gelukkig gloort datzelfde jaar weer hoop. Napoleon wordt verslagen. Padua's boerderij gaat weer draaien. In 1814 meldt zich weer iemand bij de Kluis, G. Bijvelts uit Boekel. Spoedig volgen anderen. Om Padua te helpen in die moeilijke tijden koopt de Boekelse pastoor Roeffen twee mastbossen in Lieshout. De broeders mogen het hout gebruiken (dat in 1858 wordt gebruikt voor de bouw van het krankzinnigengesticht). De apostolisch vicaris van Ravestein A.E. Boret, heeft in de herbloei een groot aandeel gehad en blikte op 17 september 1821 daarop terug: "Huis Padua" is ja, op zekere wijze van den dood gewekt". Dat enkele Boekelnaren daarbij een grote rol hebben gespeeld, is daarbij een gelukkig toeval.

Kort herstel van het onderwijs.

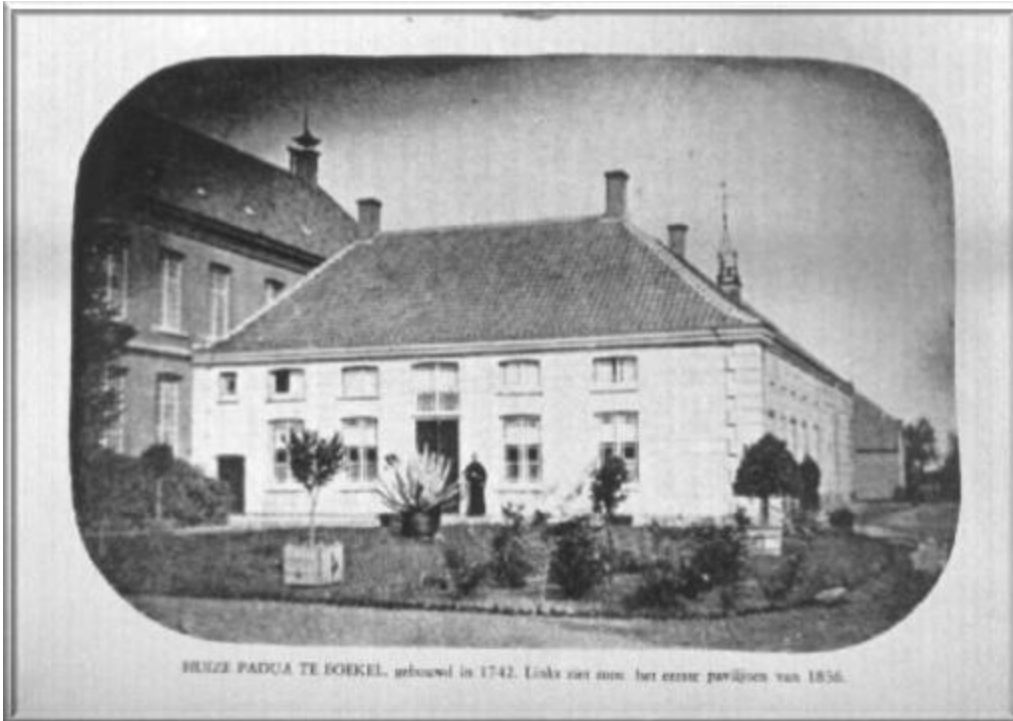

In 1817 vragen bewoners van de buurtschappen Handel, Strijbosch, De Logt aan de gouverneur van Noord-Brabant om de broeders het geven van onderwijs weer toe te staan. Omdat enkele Boekelnaren wellicht hun voorouders terugvinden, geven we alle namen van de ondertekenaars: H. (A?) van Hout, H. van den Kerkhof, F. van Gerwen, J. Masten Broek, Hendrik van den Berg, Johannes Hoevenaars, 1. Van Hout, IAVR van den Broek, J. van den Berg, R. Kuipers, Cornelis Tielmans, A. van den Boogaard, Mateys de Vlam, Willem v.d. Boogert, P. van den Elzen, (Graat?) van Kessel, M. Mastenbroek, J. van Gemert, G. van Millis, H. van Duinhoven, Jan Heymen Kuypers, J. Aldenhuizen, Peeter Gerardus Egelmeers, J. Bukkems, J. Manders, de weduwe Lambertus Antonius van der Burgt, Lambertus van Berlo, J. Janssen van der Heyden, D. Bekkers, J. van Gerwen, Antonius van Kessel, J.D. Verhalle, J.F. Janssen, Gerrit van Gerwen, Goort van Dijk, P.J. van Dooren, L. Peters "en nog meerdere huizen". Op 15 maart komt de toestemming van de gouverneur, met de voorwaarde dat het onderwijs beperkt blijft tot kinderen uit die buurtschappen. Later komt Padua in de boeken voor als school der derde klasse. Op 27 april 1821 besluiten GS van Brabant dat Handel een school der derde klasse moet krijgen en de gemeenteraad van Gemert wordt gevraagd een "voegzaam schoollokaal" te zoeken. Er is geen geld voor nieuwbouw en de boer Andries van de Kerkhoff (thans O. L. Vrouwestraat 33, "t Hofke") blijkt bereid zijn beste kamer te verhuren als schoollokaal voor 16 gulden per jaar en de mest (!) van de kinderen .. Ondanks heftig verzet van de gemeenteraad (!) komt er snel een nieuwe school (1829) en dat betekent de nekslag voor Padua.

Erfeniskwestie Joosten.

Een erfeniskwestie legt Padua dan enige tijd lam. Als broeder Joosten op 11 maart 1819 overlijdt, eist de familie "de erfenis" op en wordt zelfs "eener wacht" opgesteld om te zorgen dat er intussen niets verdwijnt. Dat duurt van april tot augustus, als landdeken Borret in Ravestein verklaart dat alle goederen toebehoren aan de kerkelijke overheid. Enkele maanden later komt nog deurwaarder A. van Eupen uit Gemert binnen acht dagen "een memorie van successie" eisen, maar dat is 't laatste wat van deze erfzonde is vernomen. Deze onverkwikkelijke episode is aanleiding voor een nieuweigendomscontract op 15 juli 1852 en het in bewaring geven van goederen bij de pastorie in Boekel en zelfs particulieren "iets wat meestal wel goed terecht kwam, maar toch ook wel ooit op een bankroetje uitliep, doordat de schuld later niet erkend werd."

Begin verpleging krankzinnigen.

Foto van de Kluis, waarop de kapeltoren nog goed te zien is. Links het in 1856 in gebruik genomen Sint Josephpaviljoen.

Becx, die de geschiedenis van de "broeders penitenten" in 1919 vastlegt, schrijft dat onder overste Johannes, gekozen in 1830 de broeders begonnen "kostheeren te houden" en krankzinnigen te verplegen. Op 24 april 1830 vraagt de officier van justitie in Eindhoven of de

"bewaring" van een zekere mr. Gerardus Teurlings in "zekere kluis te Handel" wel krachtens vonnis is. De Boekelse burgemeester Herman van der Heyden antwoordt 21 mei dat er inderdaad een Kluis is,

"toebehorend aan een veragdering van Broeders van de orde van St. Antonius van 'Padua, welke zich generen van den landbouw en houden van kostgangers, die hun zelve of wel door hunne familia worden besteed, tot welke laatste veelal behoren, die aan gemis van verstandelijke vermogen laboreeren en door de zorg van gemelde broeders aldaar worden nagezien en bewaard. Mij is niet bekend dat er personen geconfineert zijn krachtens vonnissen of gregtelijke gewijsden".

De officier van justitie schrijft kwaad terug dat "hunne bewaring of opsluiting dus onwettig is, ja zelfs als misdadig zoude kunnen worden beschouwd worden (art. 341 cod . . pen)". Hij vraagt namen. De burgemeester noemt drie namen en benadrukt dat zij daar zijn "uit vrije wil". Blijkbaar wordt de zaak in de minne geregeld, want dat is het laatste wat er van wordt vernomen. Officieel wordt aangehouden dat Padua in 1832 met de "bewaring van krankzinnigen is begonnen. De eerste verpleegde was de eerwaarde heer Niessen uit Boxmeer. "Spoedig volgden er meer, waaronder er waren uit de voornaamste families des lands", schrijft Becx. Op 25 juni 1843 wordt Padua bij koninklijk besluit als een bewaarplaats voor krankzinnigen. Op 16 augustus 1843 wordt de eerste steen gelegd voor een afzonderlijk verpleegtehuis. Op last van mgr. Zwijsen wordt in 1846 een Heerenhuis gebouwd "voor kostherenpriesters buiten functie", dat op 2 augustus 1847 door 10

priesters betrokken wordt. In 1854 komt er ook nog een apart gebouw voor de meer gegoeden". In 1858 wordt alles gemoderniseerd.

Komst van de Capucijnen.

Mgr. Zwijsen, in 1842 tot coadjutor van de bisschop in 's Hertogenbosch benoemd, heeft behalve voor het Heerenhuis ook gezorgd voor de komst van de Capucijnen. Als de seculieren rectoren (na Aloysius van Willigen, Theodorus Bijl 1835-1839, Antonius Henricus Simons 1839-1846 en Petrus Johannes Zegers 1846-1846) niet goed samen kunnen werken met de broeders, verzoekt hij de Capucijnen dat werk over te nemen. De Capucijnen stellen maar een voorwaarde: dat zij ter plaatse een klooster mogen bouwen. Dat mag. De eerste Capucijner rector, pater Petrus, komt kerstmis 1848. Hij schooit een Capucijner klooster bij elkaar, vandaar de bijnaam "Peer Schooi". Volgens "Het gedenkschrift ter gelegenheid van het eeuwfeest van het klooster van de Capucijnen (1852-1952)" was pater Petrus zoveel afwezig dat het niet bevorderlijk was voor de tucht in het Heerenhuis. De bisschop stuurt hem een uitbrander. Peer Schooi antwoordt: "Nooit, Mgr. gaat ik voor vermaak uit". De reden voor zijn afwezigheid blijkt dat hij "geen raad wist met de rekeningen" zodat de bisschop in 1854 in alle kerken laat collecteren voor het Capucijnerklooster.

Pauselijke goedkeuring van de regels..

De geschiedschrijver Becx besteedt veel aandacht aan de moeizame totstandkoming van vaste regels voor de congregatie onder de opvolger van Petrus, pater Ladislaus, die de erenaam "de hersteller van de Kluis" krijgt. De op 1 juli 1858 gekozen overste broeder-overste Paulus scheen minder geschikt om ingrijpende veranderingen door te voeren en men koos op 13 maart 1859 broeder Lucas, een man met doorzettingskracht. Nu toonden zich enige leden minder goed gezind omdat hun invloed gebroken was en de Overheid was genoodzaakt er enigen te verwijderen om te tucht te herstellen". Bijzonderheden ontbreken. Als mgr. Zwijsen bovendien veranderingen aanbrengt in de leefregels van de Derde Orde, protesteert Lucas. Maar de bisschop zet door en vraagt pauselijke goedkeuring en op 7 febr. 1863 leggen de broeders de eed af tegenover Ladislaus. Hoe groot de betekenis van broeder Lucas is, blijkt bij zijn gouden jubileum in 1899, als hij tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau wordt benoemd, pauselijk wordt onderscheiden en de eretitel krijgt van vader overste. Becx vermeldt nog dat op 17 maart 1864 de veestallen door een brand verwoest werden maar dat het Padua overigens materieel goed ging door de inkomsten uit landbouw en verpleging.

Lijdensweg van de weg naar de Kluis.

Een zeer langdurige geschiedenis wordt de verharding van de weg naar Huize Padua. Verkeer naar Padua moest voorheen een omweg maken over Gemert. De gemeenteraad van Boekel is enthousiast over het plan voor een verharding en als dan ook nog de provincie subsidie verleend, lijkt de weg geplaveid. Niets is minder waar. Er komt heibel over waar de weg moet komen. Enige raadsleden willen een weg vanuit de Berkhoek, anderen een aansluiting op de Peelstraat en een gedeelte via de Arendsnest. Dus gebeurt er niets. De oorlog 1914-1918 zorgt voor nieuw uitstel. Na de oorlog hetzelfde verhaal: men besluit tot verharding, de provincie geeft subsidie maar dan eindigt alles in getwist over de route. De provincie is het dan beu en trekt de subsidie in. In 1927 brengt burgemeester Buskens de zaak voor de derde keer aan het rollen. De overste van Padua, broeder Gabriel, doet een aanzienlijke duit in het zakje: 10.000 gulden. Buskens hakt de knoop door en meldt de raad dat hij zelf het traject zal aanwijzen: "recht er naar toe, dwars door de velden, al moet ik het zelf betalen". Dat helpt. Op 3 augustus 1928 wordt de weg geopend. De doorzetter Buskens promoveert het jaar daarop naar de gemeente Uden. Voor de geschiedenis van de Oude Kluis is

belangrijker dat in 1922 wordt besloten een nieuw broederhuis te bouwen. Het is dan precies twee eeuwen geleden dat Daniël de Brouwer naar Handel kwam. Op 16 augustus 1922 vindt de inschrijving plaats en op 13 juni 1924 wordt het nieuwe broederhuis ingezegend met in de voorgevel de naam: "Huize Padua". Maar het zwaartepunt is dan in feite al verlegd van het moederhuis naar het juvenaat in Tilburg, dat in 1938 werd geopend in wat later "De Klokkenberg" gaat heten. Dan komt het broederhuis in het ernaast gebouwde "Mariahof" te Tilburg. Op 24 mei 1940 komt het tot een fusie met de congregatie de Broeders van de Onbevleete Maagd en van de H. Franciscus van Assisie in Drunen. En later slaan de broeders de vleugels uit naar de missie in Chili.

Nieuwe broederhuis.

Voor de geschiedenis van de oude Kluis is belangrijk dat in 1922 wordt besloten een nieuw broederhuis te bouwen. Het is dan precies twee eeuwen geleden dat Daniël de Brouwer naar Handel kwam. Op 16 augustus 1922 vindt de inschrijving plaats en op 13 juni 1924 wordt het nieuwe broederhuis ingezegend met in de voorgevel de naam "Huize Padua". Maar het zwaartepunt is dan in feite al verlegd van het moederhuis naar het juvenaat

in Tilburg, dat in 1938 werd geopend in wat later "De Klokkenberg" gaat heten. Dan komt het broederhuis in het ernaast gebouwde "Mariahof" in Tilburg. Op 24 mei 1940 komt het tot een fusie met de congregatie van de Broeders van de Onbevleete Ontvangenis en van de H. Franciscus van Assisië in Drunen. En later slaan de broeders de vleugels uit naar de missie in Chili.

Kluis in verval.

De Kluis raakt intussen in verval. Het oude gebouw is een tijdlang in gebruik als schilders- en schoenmakerswerkplaats van "Huize Padua" De laatste bestemming was opslagplaats. Intussen is het in treurige staat. De buitenkant ziet er nog wel aardig uit, met "ingelijst" stucwerk, typische ramen, de rode pannen. Binnenin is het een ruïne. Achter de voordeur is een verrotte balk provisorisch gestut. Maar een muurtje erboven is toch ingestort. En de stenen kunnen elk moment naar beneden komen. Een paar machines herinneren aan de schoenmakerswerkplaats.

de "Oude Kluis" van Huize Padua voor de restauratie 1990.

Een plafond met bloemetjesmotief en gedeeltelijk bespaard gebleven tegeltjes is alles wat nog herinnert aan de vroegere refter van de broeders. De vroegere kapel is ook vrijwel geheel

ontmanteld. In de "cellen" van de broeders boven huizen de zwaluwen. Iemand heeft er vogelkooien getimmerd. Blijkbaar wordt een van de cellen ooit gebruikt als onderduikadres. Voor een raam heft een Mariabeeld wanhopig de armen ten hemel. Om haar heen liggen andere heiligenbeelden in scherven. De tand des tijd zal spoedig een gebouw, waar een belangrijk stuk geschiedenis voor Boekel en de verre omtrek werd geschreven, hebben stukgebeten.....

“Beeldenstorm op zolder”

De oude kluis was helemaal in verval geraakt en stond op instorten. Op de zolder stonden nog enkele beelden, merendeels kapot. Mede door de enorme inzet van enkele leden van de heemkundekring is de oude kluis weer geheel gerestaureerd.